

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Diyarbakır Çınar ile Mardin Mazıdağı ilçeleri arasında 20 Haziran 2024 tarihinde gece çıkan yangın sonucunda 15 kişi yaşamını yitirmiş, 78 kişi yaralanmıştır. Yangında, yüzlerce küçükbaş hayvan telef olmuştur. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kırsal Kalkınma Dairesi Başkanlığı, 66 kilometrelik alanın yangından etkilendiğini belirtmiştir.

Resmi kurumlar, yangın başladığında, yangının anız yakılması sonucu meydana geldiğini açıklamıştır. Son tespitlere göre; Çınar ilçesinde 7.900 dekar tarım alanı yanmıştır. Bunun 6.789 dekarında anız, 1.111 dekarında ise hasadı yapılmamış buğday ekilidir. 924 küçükbaş hayvan telef olurken, tedavi edilemeyecek durumda ağır yaralı 83 küçükbaş hayvan Et ve Süt Kurumuna kesime gönderilmiştir. Mardin'de 7.000 dekarlık tarım alanı yanmıştır. Bunun 4.000 dekarı hasadı yapılmamış buğday alanı, 3.000 dekarı anızdan oluşmaktadır. Köylülerin bazı sulama ekipmanları zayi olmuştur. Görgü tanığı köylüler ise yangının elektrik telleri nedeniyle çıktığını söylemişlerdir. Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) ise yangının ilk tanıklarından olan ve "elektrik tellerinden çıktı" diyen İ.E. hakkında suç duyurusunda bulunmuştur.

Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Çınar ile Mazıdağı ilçeleri arasında çıkan yangına dair yaptığı inceleme sonucunda; yangın bölgesinde anız olmadığını, iletim hatlarında birçok noktada eklerin ve liflenmelerin olduğunu, direktteki OG sigortalarının yerinde olmadığını, bunun yerine iletkenlerle bypass edildiğini, bu bağlantıların gevşeklikten dolayı arka sebebiyet verebileceğini, hatların geçtiği güzergahlarda yangına karşı bir önlem alınmadığını, şebekelerin bakım onarımının yapılmadığını, teknik işletme sorumluluğu hizmetlerden yararlanılmadığını açıklamıştır. Diyarbakır Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturmada çıkan ön raporda, yangının elektrik kaynaklı olduğu tespiti edilmiştir.

DEDAŞ, hukuksuz ve keyfi uygulamaları, altyapı yatırımlarını yapmaması ve sorumluluklarını yerine getirmemesi nedeniyle yıllardır birçok mağduriyetlere neden

- olmaktadır. DEDAŞ'ın elektrik dağıtımı ve buna bağlı işlemleri, kamusal denetime tabii olmasına karşın etkin denetimleri yapılmamaktadır.

8 Haziran 2023 tarihinde de Karabudak kırsal mahallesinde de yangın çıkmış, yangının elektrik direklerinden çıktığına dair tespitler, bilirkişi raporuyla da kayıtlara geçmiştir. Bilirkişi raporunda, "İletkenlerin izolatöre bağlantı noktalarının soğuk ve sıcaktan etkilenecek zamanla deforme olması veya gevşemesi durumunda ısınmalara, aşırı ısınmada kıvılcım çıkarmaktadır" denilmiştir.

Bu bağlamda;

1-Elektrik dağıtım şebekesini güvenli bir şekilde işletmekle yükümlü olan Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. elektrik verdiği hattın tekniğe uygun olarak yapılmasını neden sağlamamaktadır? İletim hatlarının yenilenmesi neden yapılmamaktadır?

2-2023 yılında DEDAŞ aynı elektrik tellerinin bulunduğu bölgede yangın çıktığı, köylülerin kendi imkanıyla yangını söndürdüğü Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?

3-DEDAŞ'ın sorumluluğunun raporlarla, mahkeme kararlarıyla sabit olmasına rağmen bir çözüm üretilmemesi nedeniyle yangının ve ölümlerin meydana geldiği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?

4-Yangın çıkan alanda iletim hatlarında birçok noktada eklerin ve liflenmelerin olduğu, direktteki OG sigortalarının yerinde olmadığı, bunun yerine iletkenlerle bypass edildiği, hatların geçtiği güzergahlarda direklerin etrafında yangına karşı bir önlem alınmadığı Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Yangın çıkan alanda gerekli incelemeler yapılmakta mıdır?

5-Bakanlığınız denetleme ve düzenleme yetkisini neden kullanmamaktadır? Neden DEDAŞ'ın sorumluluklarını yerine getirmesi sağlanmamaktadır?

6-DEDAŞ'ın etkin denetimini yapmayan kamu görevlileri hakkında soruşturma açılacak mıdır?

7-Yangına neden olan elektrik tellerini bu şekilde bırakan DEDAŞ yetkilileri hakkında herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır?

8-Ormanları, tarım alanlarını, halk sağlığını ve güvenliğini tehlikeye atan durumlara karşı özel dağıtım şirketleri etkin bir şekilde denetlemekte midir?

9-DEDAŞ hakkında Bakanlığınıza son 5 yılda kaç şikayet yapılmıştır? Şikayetler işleme alınmış mıdır?